

**A VIRTUÁLIS INTÉZET
KÖZÉP-EURÓPA KUTATÁSÁRA
KÖZLEMÉNYEI**

II. évfolyam 2–3. szám (No. 3–4.)

**SZEGED
2010**

**A VIRTUÁLIS INTÉZET KÖZÉP-EURÓPA KUTATÁSÁRA
KÖZLEMÉNYEI**

Főszerkesztő:

Dr. habil. PhD PhD Gulyás László – Szegedi Tudományegyetem

Főszerkesztő-helyettesek:

Prof. Dr. Szávai Ferenc DSc – Kaposvári Egyetem és Budapesti Corvinus Egyetem

Dr. PhD Keczer Gabriella – Szegedi Tudományegyetem

SZERKESZTŐ BIZOTTSÁG

Dr. PhD Csüllög Gábor – Eötvös Lóránd Tudományegyetem

Dr. PhD Császár Zsuzsanna – Pécsi Tudományegyetem

Dr. PhD Kókai Sándor – Nyíregyházi Főiskola

Dr. PhD Suba János – Hadtörténeti Intézet és Múzeum

Felelős kiadó:

Egyesület Közép-Európa Kutatására

6727 Szeged Löwy Sándor utca 37.

Elnök: Dr. habil Gulyás László PhD, PhD

e-mail: gulyas1@t-online.hu

A kötet valamennyi tanulmányát a Szerkesztő Bizottság tagjai lektorálták

ISSN 2062-1396

HU ISSN 2062-1396

Technikai szerkesztő:

Kádas Gabriella

Szeged, 2010

TARTALOM

Előszó	5
A „IV. Régiók a Kárpát-medencén innen és túl” konferencia tanulmányai	
I. SZEKCIÓ: Régió, agrárgazdálkodás, élelmiszergazdaság és környezetgazdálkodás	7
<i>Antal József: Az Észak-alföldi régió KKV-i és az energetikai menedzsment lehetőségei, a vizsgálatok előzetes eredményei.....</i>	<i>9</i>
<i>Dienesné Kovács Erzsébet–Terjék László: Optimizmus és megelégedettség viszonyának kérdései a mezőgazdasági szektor biztonsági kultúrájában.....</i>	<i>15</i>
<i>Vántus András: A foglalkoztatottság jellemzőinek változása Hajdú-Bihar megyei állattenyésztő gazdaságokban.....</i>	<i>24</i>
<i>Kovács Teréz: Területi különbségek a balkáni országok mezőgazdaságában.....</i>	<i>32</i>
<i>Trombitásné Láng Gabriella: Egy vidéki kisváros szelektív hulladékgyűjtő rendszere.....</i>	<i>39</i>
II. SZEKCIÓ: Régió és pénzügyek/versenyképesség	47
<i>Pászti-Tóth Erzsébet: Gazdaságélénkítő településfejlesztés módszertana és a versenyképesség</i>	<i>49</i>
<i>Polgár Tímea: Eurón innen és túl. Válságreakciók Európa két régiójában – spanyol és magyar példán keresztül</i>	<i>58</i>
III. SZEKCIÓ: Régió és humán erőforrások	67
<i>Berde Csaba–Bilanics Ágnes: Vezetési feladatváltozások és regionális összefüggések</i>	<i>69</i>
<i>Gergely Éva–Dienesné Kovács Erzsébet: Analysis of human resource management fields at profit-making organizations</i>	<i>79</i>
<i>Karoliny Mártonné: Globális tendenciák és/vagy regionális sajátosságok avagy a konvergencia-divergencia vita a HR-ben</i>	<i>85</i>
<i>Juhász Csilla: A vezetők humán erőforrásokkal szembeni elvárásainak változása</i>	<i>94</i>
<i>Poór József–Jarjabka Ákos: Korszakváltás a vállalati globalizációban – hatása a személyzetfejlesztésre</i>	<i>103</i>
<i>Milovecz Ágnes: A vezetési tanácsadás kihívásai Magyarországon.....</i>	<i>112</i>
<i>Pierog Anita: A működés és a források kapcsolódása civil szervezetekben</i>	<i>119</i>
<i>Bácsné Bába Éva: Az időtényező szerepe tartalmi vezetési feladatokban.....</i>	<i>126</i>
<i>Szabó Ferenc: Európai Uniós projektek pénzügyi zárása és ellenőrzése.....</i>	<i>134</i>
IV. SZEKCIÓ: Régióközlekedés és -marketing	141
<i>Bencze Zsolt: Községek útfenntartási stratégiai alapjának kidolgozása</i>	<i>143</i>
<i>Kincses Áron–Rédei Mária: A nemzetközi migráció kistérségi hozzáadott értéke</i>	<i>153</i>
<i>Sasné Grósz Annamária: A német nemzeti kisebbség identitásának és fogyasztási szokásainak regionális különbségei</i>	<i>165</i>
V. SZEKCIÓ: Régió és kultúra/városok kulturális gazdaság.....	173
<i>Gombóc Márta: A Magyarországi Kárpát Egyesület és a Szepes megyei Történelmi Társulat</i>	<i>175</i>
<i>Gőcze Balázs: Egy újonnan épülő kulturális központ létjogosultsága, fenntarthatósága, piaci bevezetése.....</i>	<i>185</i>

<i>Kasznár Attila</i> : A kínai kultúra Magyarországon.....	191
<i>Sáriné Csajka Edina–Molnár Eszter</i> : Élménygazdaságok Somogy megyében	198
<i>Molnár Gábor</i> : A regionalitás fenomenológiája	207
<i>Koller Inez Zsófia</i> : Trianon mint politikai szimbólum	217
<i>Pfuscher Emese</i> : Az Osztrák–Magyar Monarchia filmekben	224
VI. SZEKCIÓ: Régió és határok, határrégiók, eurorégiók	231
<i>Csüllög Gábor</i> : Áramlási terek és régiók a magyar állam történetében.....	233
<i>Hardi Tamás</i> : Az interakción alapuló határrégió fejlődési modellje	243
<i>Kovács Laura</i> : Magyar részvétel az európai önkormányzati hálózatokban	252
<i>Locsmándi Szabolcs</i> : Vasfüggöny nélkül – Új dimenziójú oktatási kapcsolatok a Sopron–Eisenstadt határ menti térségben	260
<i>Horváth Péter</i> : A kistérségi együttműködés új kihívásai a magyar–román határ menti perifériákon	268
<i>Cseresyés Ferenc</i> : Befogadó és közvetítő régió az 56-os menekülteknek (Burgenland/Ausztria)	277
VII. SZEKCIÓ: Régiótörténeti kutatások.....	283
<i>Szabó Béla</i> : Báthory István erdélyi fejedelemségének, lengyel királyságának és litván nagyfejedelemségének hatásvizsgálata a Közép-kelet-európai régió történeti fejlődésére	285
<i>Deák István</i> : Regionális reformok a decentralizáció érdekében Lengyel- országban, Szlovákiában és Bulgáriában	292
<i>Baranyai Nóra</i> : A lengyel vajdaságok kialakításának politikai és társadalmi háttere	300
<i>Suba János</i> : A „trianoni határ” határokmányai	308
<i>Bali Lóránt–Mérei András–Szalai Gábor</i> : A németek kitelepítésének egy-egy esettanulmánya Magyarországon és Jugoszláviában a második világháború után	322
<i>Pap Tibor</i> : Regionalizáció/-izmus és/vagy kisebbségi intézményrendszer a területi és a társadalmi egyenlőtlenségekből fakadó kihívások kezelésére	331
VIII. SZEKCIÓ: Régiótörténeti kutatások	337
<i>Kurucz Gábor</i> : Somogy megye társadalmi-gazdasági viszonyai a múltban és a jelenben	339
<i>Horeczki Réka</i> : Kadarkút gazdasági változásai az elmúlt másfél évszázadban	348

ELŐSZÓ

2006 decemberében néhány egyetemi oktató-kutató életre hívta a Virtuális Intézetet Közép-Európa Kutatására (VIKEK). Az intézetnek, mint erre nevével is utalunk, nincs épülete, nincs költségvetése, nincs fizetett főállású alkalmazottja, viszont rendelkezik egy kiterjedt szakmai-emberi hálóval, mely jelenleg több mint száz olyan történészt, regionalistát, geográfust és közgazdászt fog össze, akik Közép-Európával foglalkoznak. Meggyőződésünk, hogy a hagyományos tudományterületi határokat átlépve, a szakmai és emberi színegriára építve olyan új tudományos eredmények szülehetnek, amelyek a korábbiaktól eltérő aspektusait mutatják Közép-Európának. A VIKEK alapítói és a hozzájuk csatlakozók nem csak szakmai közösséget alkotnak, de hasonló világnézetük, azonos értékrendjük is összekapcsolja őket.

A VIKEK alapítói és tagjai fontosnak tartják, hogy publikációs fórumot teremtsenek a Közép-Európával foglalkozó oktatók és kutatók számára. Ezen törekvés jegyében minden évben több konferenciát rendezünk, illetve és többfajta folyóiratot adunk ki (lásd bővebben honlapunkon www.vikek.hu). A Virtuális Intézet Közép-Európa Kutatására 2010 őszén két konferenciát rendezett:

- 2010. november 12. Kaposvár: IV. Régiók a Kárpát-medencén innen és túl.
- 2010. december 3. Szeged: II. Régiótörténeti Kutatások Konferencia.

Folyóiratunk jelen dupla számában (2010/2–3. szám, II. évfolyam 2–3. szám (No. 3–4.) a kaposvári konferencián elhangzott szekcióelőadások írott változatait közöljük.

Bízunk benne, hogy a folyóiratunk hozzájárulhat Közép-Európa múltjának és jelenének kutatásához, jövőjének alakításához.

Szeged, 2010 decembere

Gulyás László
főszerkesztő